

[Erhard Jakobsen.]

mellem 4 partier, som jo er blevet hånet så meget, og som navnlig er blevet angrebet for, at det ikke bragte nogen virkninger, som de 4 partier aldrig havde drømt om det skulle bringe. Jeg tror, at det fra samtlige 4 partiers side blev sagt: dette er lavet for at skaffe et pusterum, men sandelig ikke som en stor politisk og økonomisk indsats; det blev sagt ganske klart og tydeligt. Angrebene har ikke gået på, om dette pusterum kom, nej, det har gået på, om det fik en hel masse økonomiske virkninger, og det er der aldrig noget af de 4 partier der har påstået det ville få.

Den diskussion er passé, men den indeholder et interessant moment: den var det første træk i den udvikling, som jeg mener klart har gået i retning af at styrke centrum i dansk politik. Det var socialdemokraternes positive tilsagn om at være med på midten for at skabe samling omkring løsningen af opgaver, som, ligegyldigt hvilken regering der sidder, skal løses, ikke for noget politisk programs skyld, ikke for nogen kongresvedtagelses skyld, men ganske simpelt for landets skyld.

Jeg beklagede forleden aften, at socialdemokraterne ikke i denne sag fulgte samme linje, men jeg vil da gerne sige, at jeg hørte i hr. Heinesens udtalelser i aften meget af det, der peger på, at der hos socialdemokraterne i fremtiden vil være vilje til at lave centrumpolitik igen i mange af de spørgsmål, som vi jo støder på i fremtiden.

Så er der sket det nye i denne situation, at et parti, som af mange blev forkæret lige fra starten, og som jeg for mit vedkommende vel var mere uenig med, end jeg var med noget andet parti — lige bortset fra kommunisterne, det er klart — nemlig hr. Glistrups parti, fremskridtspartiet. For mig er det en særdeles afgørende ting, at i denne sag har ikke hr. Glisstrup alene, men fremskridtspartiet ganske klart og tydeligt sagt: vi vil ikke slå os til tåls med at tale om papirusseri og papirdynger og alt det dér forskellige, vi vil være med dér, hvor der flyttes

en lille smule, hver gang der er en mulighed for det. Ja men det er centrumpolitikken, det er dér, det foregår i dansk politik, det er ikke ude på yderfløjene, det er inde på midten.

Det har nu vist sig, at man både med socialdemokraterne i visse situationer og med hr. Glistrup i andre situationer kan lave det, som i den givne situation er nødvendigt. Det anser jeg for en uhyre vigtig udvikling, og jeg vil straks sige, at jeg håber, det mange gange bliver med socialdemokraterne denne centrumpolitik kan gennemføres.

Men så kommer der én ting til, som jeg har haft lejlighed til personlig at konstatere: en række politikere har fundet hinanden i et så snævert samarbejde, at det hos dem indbyrdes har fremkaldt et tillidsforhold, som er af en noget anden karakter end det, der normalt beror på, skal vi sige politiske fiduser, og hvem der kan give noget for hvad. Der er partier, der tilsammen har 59 mandater, og det vil sige, det er den største gruppe her i folketinget, der er 4 partier, der i denne sag har fundet hinanden i et samarbejde, der ikke går ud på: hvad kan du give mig, så giver jeg dig noget, men som går ud på dette: vi vil absolut ikke være med til at lave noget, som er sagligt uforsvarligt, vi ved, vi får øretæver vælgermæssigt for det, vi ved, at det dér er upopulært, men vi ved også, at vi 4 partier ikke vil hakke på hinanden, ikke vil stjæle fra hinanden, ikke vil prøve at ødelægge hinanden. Se, når partier med 59 medlemmer er i stand til at stille sig på det standpunkt og ved, de kan stole på hinanden, så står de forbandet stærkt i deres forhold over for andre. Og det er ikke en blok, der udelukker andre, det er en blok, der kan forhandle med andre, lige så længe de andre byder anstændige vilkår, men som, i det øjeblik de andre ikke byder anstændige vilkår, kan sige: all right, så kan I passe jer selv, så prøver vi andre udveje. Denne blok er nu dannet, ikke som en politisk blok, men som en blok af mennesker, der kender hinanden godt nok til, at de ved, at de i vanskelige situationer kan stole på hinanden og